

SCHONE SCHIJN VAN VOLLE MAAN

Een toneelspel in twee bedrijven

door

ANDRÉ LISSENS

2023, herwerkte versie

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V.

Tel: 0 33 66 44 00

E-mail: info@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **SCHONE SCHIJN VAN VOLLE MAAN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **ANDRÉ LISSENS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot 1996/0220/004
ISBN 9789038504223

Copyright: © 1996 Toneelfonds J. Janssens bv

www.toneelfonds.be
info@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoeringen) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes. Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering en Her-opvoering:

1. Aankoop van minimaal 8 tekstboekjes bij de uitgever.
2. Aanvraag en betaling opvoeringsrechten

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, Lees de voorwaarden op www.sabam.be.

Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

PERSONAGES

(4 dames – 4 heren)

SERGE, 45 jaar. Leidt de commune.

PAULETTE, 50 jaar. Heeft ooit een bordeel geëxploiteerd en is nu de beschermvrouw van de meisjes.

YVETTE, 20 jaar oud. Hoertje en hoogzwanger.

MARCELLE, 35 jaar. Gescheiden en op haar retour. Drinken heeft haar totaal geruïneerd. Nu : prostitutie.

BERENICE, (men zegt 'Bernice') 40 jaar oud. Gewezen actrice. In tegenstelling tot de anderen spreekt zij een verzorgde taal. In verval geraakt door drugs. In een vlaag van waanzin heeft zij ooit haar partner neergeschoten. Prostitutie.

L'INDIEN, 45 jaar. Afkomstig uit Zuid Amerika. Als politiek vluchteling het land binnen gekomen maar niet erkend. Is nu illegaal ondergedoken en leeft onder de hoede van de communeleden.

SMOEL, 25 jaar. Door zijn moeder verlaten op 3 jarige leeftijd. Vader : onbekend. Heeft zijn verdere leven in psychiatrische instellingen doorgebracht. Is geestelijk ontwricht en kinderlijk gebleven.

GRANDEUR, 40 jaar. Ingenieur. Wegens vermeende verkrachting heeft hij 2 jaar in de gevangenis gezeten en is nu totaal blut. Hij sluit aan bij het gezelschap.

DECOR

Verlaten fabrieksterrein.

De leegstaande opzichtersbarak doet dienst als onderdak voor marginalen. Naast de barak ligt een hoop rommel van jewelste : autobanden, frigo, gasvuur, afgedankte fietsen, stapels papier, karton enz.. Kortom , alles wat enigszins mogelijk is.

Belangrijk is, dat tussen al deze rommel, een dynamo en elektriciteitsbedrading te vinden zijn. (Verdere attributen worden in de loop van het stuk, aangewezen).

De personages die er vertoeven, leven totaal afgezonderd van de buitenwereld. De noodzakelijke inkomsten verkrijgen zij, door geselecteerde metaalverkoop en prostitutie ... Behalve Bernice en Grandeur, spreken ze een ruwe, directe taal.

EERSTE BEDRIJF

(Serge komt op. Er is niemand aanwezig. Hij gaat naar de barak en roept:)

SERGE: Paulette. Paulette. *(slaat met zijn hand op de zijwand van de barak.)* Het regent niet meer. Tijd om naar buiten te komen en de wind op te snuiven. *(met vinger in de lucht)* En die zit zuidwest.

PAULETTE: *(uit deuropening)* Wilt ge stoppen met die cinema. Ge weet verdomme dat het gisteren heel laat werd omdat Marcelle overuren heeft moeten kloppen. Daarmee hebben we de eerstvolgende dagen terug brood op de plank. *(ze trekt een krijtstreep op een bord dat aan de barak hangt)* Voila. Ze heeft er hard voor gewerkt.

SERGE: Dat weet ik. Ik heb hem zelf meegebracht.

PAULETTE: Een beest was het. Een beest. Zo zat als een kanon, maar bronstig en wild als een beest. Een geluk dat L'indien hem op tijd buitengesmeten heeft of zij kon voor enkele weken niet op haar rug. 't Is de laatste keer dat ge nog zo'n volk meebrengt of anders gaan de boeken hier toe.

SERGE: Hoe kon ik nu weten dat er bij die zemelzeiker een vijs los zat. 't Stond niet op zijn gezicht geschreven. Hij gaf mij een normale indruk.

PAULETTE: Normaal, normaal. Straalbezopen was hij en ge wist het.

SERGE: Gij overdrijft weeral, gelijk altijd.

PAULETTE: *(bij hem)* Ge kunt het niet laten hé. Ge kunt het weeral niet verkroppen dat ge ongelijk hebt. Door uw toedoen zijn hier al genoeg stommiteiten gebeurd. Denk maar aan die historie met Bernice. Ze heeft verdomme 2 weken niet kunnen werken en op de koop toe hebben we meer dan 150 euro moeten uitgeven aan medicamenten. Omdat gij zo lomp waart haar alleen te laten terwijl ze een klant geriefde..

SERGE: Wie van ons wist dat we met een zot te doen hadden? En daarbij, hij heeft daarna genoeg peren op zijn muil gekregen dat het niet schoon meer was om aan te zien. Zonder er naar te vragen. Van ons allemaal.

PAULETTE: Van allemaal. Idioot. Enkel van L'indien ja.. Hij hoorde haar huilen alsof ze vermoord werd. Dankzij hem werd het hier geen bloedbad. *(schamper)* Van Allemaal.

SERGE: Godverdomme, ze had het zelf gezocht. Ge kunt niet ongestraft iemand zijn wakker opdraaien en daarna refuseren van die te laten aflopen. En die gast wou met volle goesting zijn apparaat laten rinkelen. Maar "Madam" moest per se op 't knopke duwen. *(bekijkt de rommel)* En wanneer wordt hier nog eens aan gewerkt? 't Zal niet vanzelf opgekuist geraken, weet ge.

PAULETTE: De meisjes draaien niet op voor het sorteren van koper. Als ge dat maar weet. Dat is uw rayon. *(slaat op de barak)* Allé, vooruit. Iedereen naar buiten. De zon schijnt en de wind zit zuidwest.

SERGE: En maak de billen maar bloot dat er kleur op komt.

YVETTE: *(op)* Marcelle slaapt nog.

SERGE: Dat weet ik. Laat ze slapen.

PAULETTE: Ik heb gezien dat we geen brood meer hebben. En Camembert moet er ook gehaald worden. Wacht, hier is geld ...

YVETTE: Nee, vandaag is 't aan iemand anders. Bernice heeft al een paar dagen geen poot uitgestoken...

PAULETTE: Bernice zal gaan wanneer ik het zeg. En ik zeg nu dat het uw beurt is.

SERGE: Ge weet toch wel wie er hier de baas hé.

PAULETTE: Gaat ge 't liever zelf halen misschien?

SERGE: Als ge dat wilt, zal 't na de opkuis zijn. En dat zal nog heel lang duren want met een lege maag kunt ge niet werken. Da's voor iedereen zo.

(Ondertussen is L' Indien opgekomen en Serge komt bij hem)

Hier moet zeker nog 30 kilo gesorteerd worden. Waar zit de smoel? Paulette, hoeveel is er nog in kas? Met dat van gisteren bijgerekend.

PAULETTE: Genoeg om deftig te kunnen eten. Voor iedereen. *(tot Yvette)* Komt er nog wat van. Ge moest al weg zijn. *(en haar achterna roepend)* En breng ook nog 3 flessen water mee ..

SERGE: Maar daar staan nog 6 flessen binnen ..

PAULETTE: Dat was gisteren. Marcelle had enkele flessen nodig.

SERGE: Om af te koelen zeker. *(tot l' Indien)* Ga kijken waar dat rotjong blijft. Zeg hem dat hij ogenblikkelijk kan beginnen of dat we anders zijn part zullen opeten. *(bekijkt de rommel)* Dat raakt hier nooit opgekuist. En wat ze tegenwoordig allemaal wegsnijten is niet te geloven. Bekijk dat eens: papier, karton, velo's, strijkijzers, frigo's en 'k weet niet wat. En 't toppunt is dat daar de helft nog van marcheert. *(tot Paulette)* In geen jaren raakt dat hier opgekuist. In geen jaren. Zelfs niet al moest gij met handen en voeten meewerken.

PAULETTE: Idioot.

SERGE: Dat hebt ge al gezegd. Ge valt in herhaling. *(roept)* Smoel. Godverdomme Smoel. Kom naar buiten en laat die wijven gerust of anders geen brood in uw mond vandaag. *(tot Paulette)* En ge moogt ook eens tegen die wijven zeggen dat ze mogen stoppen met die vertellingskens ... Hij is al zot genoeg.

BERNICE: *(komt buiten)* Wij wijven maken hem niet zot. Als er iemand is die hem compleet zot draait, dan ben jij dat.

SERGE: Zotgedraaid vanaf zijn geboorte, ja. En daarna hebben ze hem nog een hele tijd op een paardenmolen laten zitten tot hij niet meer wist van welke parochie hij was en zijn naam niet meer kon uitspreken ..

BERNICE: Hij is lief.

SERGE: Dat zal dan de nieuwe mode zijn. Hoe grotere zot, hoe groter succes bij de wijven. *(roept)* Smoel. Smoel. Er uit of ik sleur u er uit.

PAULETTE: Laat hem nog een beetje bij Marcelle.

SERGE: *(woedend)* Luister. Ik bemoei mij niet uw zaken en ik wens van u hetzelfde. Als ik hem roep dan komt hij. Zonder meer. *(tot L'indien)* En begint gij nu maar direct met het sorteren dat er kan verkocht worden.

BERNICE: Ik zal wel meehelpen ..

PAULETTE: Jamais. Een afgepeigerde vrouw is slechte reclame voor de commercie. Zoudt gij liever niet eens proberen van visite binnen te halen? Er zijn nog genoeg uren vrij vanavond. Op Marcelle kunnen wij nu niet rekenen. En zeg tegen de kleine dat hij naar buiten komt. Dat koper moet direct gesorteerd worden.

(Bernice af)

Peinst ge dat er nog veel koper tussen zit?

L'INDIEN: Dat kan ..

SERGE: Hoe lang is hij nu al bij ons?

PAULETTE: Wie?

SERGE: Die zot, tiens.

PAULETTE: Een jaar of drie zeker. Samen met Bernice. Ze heeft hem meegebracht nadat ze afgekickt was. Ge gaat me toch niet zeggen dat ge dat allemaal niet meer weet. 't Is inderdaad een brave jongen.

SERGE: Ik heb nooit het tegendeel beweerd. Maar normaal zal hij wel niet worden. Daarvoor is 't al te laat.

PAULETTE: Moet dat?

SERGE: Als hij maar helpt en niet rond de meisjes hun gat draait.

PAULETTE: De meisjes zien hem graag.

SERGE: Dat moet ge mij niet zeggen. 'k Heb ook ogen in mijn kop. Maar rond de meisjes hangen brengt geen geld op. En met compassie eet ge u niet dik.

(tot L'indien, terwijl Paulette naar binnen gaat) Steek daar maar af en toe een stuk ijzer bij. Maar wel zo dat het niet opvalt.

(Smoel op, doet teken "eten")

Seffens. Nadat ge gewerkt hebt. En daarbij, het brood is nog aan 't bakken. Verstaat ge 't niet? Yvette is naar de bakker en met die buik van haar zal 't wel wat langer duren. Hier, zet u neer en begin maar. *(tot publiek)* Drie jaar oud was hij toen zijn moeder hem in de steek liet. Zijn vader heeft hij nooit gekend. En toen hebben ze hem opgesloten wegens agressief gedrag. Onhandelbaar, zegden ze. Wou niet meer eten, niet meer drinken en op de koop toe liet hij alles zomaar uit zijn broek lopen.. dus de psychiatrie in. 't Zothuis. Ze hebben er hun werk van gemaakt. *(sarcastisch)* In dienst van de wetenschap, nondedju. Ze hebben hem compleet naar de kloten geholpen. Dat hebben ze er mee gedaan. *(tot bij Smoel)* Is Marcelle al op de been?

SMOEL: Marcelle .. wakker .. moe. *(wrijft tussen zijn benen)*

SERGE: Dat zal de kramp zijn.

SMOEL: *(lacht onnozel)* Hé .. hé ..

SERGE: Ja, 't is al goed. Werk maar verder ..

PAULETTE: *(op)* 'k Geloof dat ze koorts heeft.

SERGE: Geef haar een koppel aspirientjes.

PAULETTE: Dat zal niet veel helpen.

BERNICE: *(op)* Paulette, ik heb er geen goed oog in. Ze kermt van de pijn. Ik denk dat we verder moeten gaan. 't Is niet in orde.

SERGE: Is 't zo erg? Misschien heeft Bernice wel gelijk. Een dokter halen wil ik zeggen.

PAULETTE: Als 't vanavond niet gekeerd is, zullen we andere middelen gebruiken. 'k Ga nog eens kijken ..

BERNICE: Is Yvette nog niet terug?

SERGE: Wat zou het. Met die dikke buik zal ze er wel wat langer over doen. Eergisteren was dat ook zo. Dat is verdomme toch stom van haar om haar zoiets te laten aansmeren. Ze is bijna 20 jaar en sinds haar 13de draagt ze geen broek meer .. en nu heeft ze nondedju prijs.

BERNICE: Kan jij nu niet eens anders praten over ons? Of tegenover de kleine? We zijn precies vuiligheid. Ik versta dat niet.

SERGE: Omdat er verdomme toch iemand moet zijn om orde op zaken te stellen. Iemand moet hier toch de leiding nemen. Of wilt ge misschien dat alles hier uit de hand loopt.

BERNICE: En altijd maar die grote mond opzetten.

SERGE: Ach ja? Beter een grote mond dan een grote lul, kind. Dat zal voor u minder zeer doen.

BERNICE: Je bent keihard. Jij kan niet van het leven genieten.

SERGE: Da's goed mogelijk, maar ik zeg altijd : " 't leven is zoals een "zizi" ... hard en veel te kort."

BERNICE: *(negeert hem en gaat bij de Smoel)* Gaat het?

SERGE: Laat hem gerust. Dat hij kan voortwerken.

BERNICE: Hij werkt bijna voor twee.

SERGE: Nee, hij werkt voor zijn kost. En die moet betaald worden. Misschien kunt gij hem onderhouden en een beetje meer gas geven.

BERNICE: Vulgair. Altijd vulgaire praat.

SERGE: Allé gij. Vertel me dan eens, dat wat dat gij doet, wat dat is? Hoe noemt ge dat? Grond oefeningen?

BERNICE: Brutaal.

SERGE: En nu is 't genoeg. Nog één woord en ge gaat u verslikken.

BERNICE: Lafaard.

SERGE: Godverdomme.

(Serge wil haar een oorvijs geven, maar de Smoel springt recht en wringt zijn arm om)

Au .. zot. Laat dat. Poten thuis, godverdomme. Bernice, doe iets.

BERNICE: Laat hem gerust, jongen. Laat hem ..

(Smoel laat hem los)

Vanavond zal ik jou een verhaaltje vertellen, alleen voor jou. Laat hem nu gerust. Goed?

SMOEL: Ooo .. over ..

BERNICE: Over die laarzen ..

SMOEL: Duim ... duim.... Klein ....

SERGE: Laat hem nu verder werken. *(tot bij hem)* Prima, kameraad. Ge hebt er verstand van. Gij telt voor twee .. 'k wil zeggen, gij hebt 2 goeie handen ..

SMOEL: *(lacht)* Twee .. twee ..

SERGE: Ja, 't is al goed .. ge hebt er maar twee.

L'INDIEN: Gedaan. Zeker 10 kilo. Hij ook 10 kilo. Gij de rest. Samen 30 kilo.

SERGE: Zoek maar tussen die rommel naar een zak. Na 't eten kan ik dat dan gaan verkopen. En staan die banden van die velo nog hard genoeg? 30 kilo is geen zottigheid ...

YVETTE: *(komt op met stokbroden en wijn in versleten tas)* Ik kon hier niet eerder zijn. Maar ik heb alles bij .. Camembert, brood en 3 flessen water ...

BERNICE: Geef maar hier. Verwittig de anderen dat ze kunnen komen eten. *(breekt het brood en verdeelt het)* Het is nog warm.

SERGE: Da's ook 't enige dat hier nog vers is.

(Paulette en de anderen komen op en gaan zitten ..)

PAULETTE: Marcelle is al aan de betehand zegt ze .. Maar ze kan vandaag niet werken.

SMOEL: Bet... beter?

MARCELLE: Dankzij Paulette.

PAULETTE: 'k Heb er zalf van goudbloemen opgelegd. Da's een remedie van vroeger .. van mijn moeder zaliger .. 't Heeft altijd geholpen .. Het trekt het vuur uit de pijn ... Serge, geef haar een kussen, dan voelt ze die pijn niet zo hevig ..

MARCELLE: En hij bleef maar doorgaan. En ik smeekte hem te stoppen, maar hij bleef maar doorgaan.

PAULETTE: 't Zal niet meer gebeuren.

SERGE: Misschien is 't beter dat ge een dag of 10 rust neemt. Wij zullen dat wel opvangen. Ik wil zeggen .. we kunnen dat koper ..

PAULETTE: Bernice kan overnemen als 't nodig is.

SERGE: *(naar publiek)* Ongeveer 5 jaar is 't geleden dat wij hier voor het eerst samenkwamen. En die lege barak gaf ons een dak boven het hoofd. Eerst kwam ik, dan Paulette en de meisjes. Zij hadden hun werk meegebracht. Ik, ik heb nooit gewerkt. Vrijheid gaat voor alles. Ogen en oren open .. én de zakken. De rest komt vanzelf. L'indien kwam er een jaar later bij. Illegaal de grens overgekomen. Marcelle, die is gescheiden. Heeft geen kinderen. Heeft ze trouwens nooit gewild. Daarna is ze beginnen zuipen tot er niks meer overbleef. Alimentatie kreeg ze niet, omdat die vent van haar, zogezegd van de aardbol was verdwenen. Toen is ze de winkel binnengestapt. Bernice, dat is een geval apart. Van goeie komaf en een gevierde topactrice .. roem, glitter en .. heroïne en dan .. de revue gepasseerd. Ze kreeg 10 jaar. Passionele moord. Moord onder invloed. Maar ze kwam vroeger vrij. In de psychiatrische afdeling leerde ze de Smoel kennen en sindsdien zijn ze onafscheidelijk. Kinderen horen nu eenmaal graag verhaaltjes .. Zij *(wijst op Paulette)* is vroeger "Madame" geweest. Nu nog. *(gaat tot bij hen)* Geef de kleine nog een stuk. Hij heeft het verdiend.

PAULETTE: Wanneer vertrekt ge?

SERGE: Als mijn eten op is. L'indien gaat mee.

BERNICE: Kan je sigaretten meebrengen?

SERGE: Da's iets voor L'indien. Zonder geld, sigaretten meebrengen.

SMOEL: Mee ..meegaan.

SERGE: Wablieft? Gij meegaan. En wie gaat er hier dan de meisjes beschermen als 't nodig is? Gij toch zeker. Dé man. Gij draagt hier de lange broek. *(tot Yvette)* Als we hem moeten meepakken kunnen we beter hier blijven. Kinderen geven alleen maar ambras en hij zeker.

PAULETTE: 't Is niet omdat hij simpel van geest is dat hij niet meekan.

SERGE: Ik denk er niet aan. Hij blijft hier.

PAULETTE: Hij kan Marcelle misschien een beetje verstrooiing geven.

SERGE: Maar eerst moet hij maken dat hij aan zijn 10 kilo komt. *(bij hem)* En dat hier? In die dynamo steekt ook koper, weet ge dat? Ge moet die alleen maar openbreken en het koper er uit halen.

SMOEL: Hier. Méér .. dan 10 kilo.

SERGE: Ah bon. Alles bij mekaar zal dat zéker 30 kilo zijn. De rest is voor morgen.

PAULETTE: En uw 10 kilo?

SERGE: Ik had gezegd dat 30 kilo genoeg was. Wel, hier is 30 kilo. En vanavond breng ik een paar flessen wijn mee. Als de verkoop meevalt natuurlijk. Let maar niet op ons als we laat zijn. Dan drinken we die wijn morgen wel op. *(tot Marcelle)* Is 't al beter? Anders moet hier een dokter komen. Paulette?

(Paulette wuift het weg)

Bon. We hebben de wind in de rug. Vooruit L'indien, en route ..

(Beiden af)

SMOEL: *(tot Marcelle)* P..pijn?

MARCELLE: 't Gaat al wat beter.

SMOEL: *(tot Bernice)* Duim .. duim ..

BERNICE: Straks, als we binnen zijn. Als het donker is. *(tot Paulette)* Misschien kan hij ondertussen nog een beetje koper sorteren?

PAULETTE: Nee, hij heeft zijn part gedaan. Laat hem gewoon doen waar hij goesting in heeft ..

(Smoel rommelt tussen het ijzer)

BERNICE: Heeft iemand nog sigaretten? Ik zou er alles voor over hebben om nu een sigaret te kunnen opsteken.

YVETTE: Hier.

BERNICE: Morgen krijg je er twee terug.

YVETTE: Da's niet nodig, laat maar. De laatste dagen smaakt het mij toch niet.

PAULETTE: Scheelt er iets?

YVETTE: 'k Weet het niet. Er is niks dat mij nog smaakt. Ik eet minder en voor datgene wat ik opeet moet ik mij nog forceren. Ik weet niet wat er mij scheelt.

PAULETTE: 't Is nu het moment dat ge goed eet. Ge moet op krachten blijven. Nu dat ge 't zegt .. ge ziet er bleekjes uit.

YVETTE: Och, we zien wel.

BERNICE: Bang? Voor de bevalling.

PAULETTE: Ze moet geen schrik hebben. Kinderen kopen is de normaalste zaak van de wereld. Bij de vrouwen zit dat in 't bloed. Da's ons instinct.

MARCELLE: Gij kunt het goed zeggen omdat ge er zelf geen hebt.

PAULETTE: Omdat ik er geen kon krijgen wilt ge zeggen. Gij, gij hebt ze niet gewild.

MARCELLE: Een geluk.

PAULETTE: Hoe kunt ge zoiets zeggen als ge het verschil niet kent. Ik heb er altijd gewild. Altijd.

BERNICE: Waarom?

PAULETTE: Zomaar. Omdat ik ze graag wilde ..

MARCELLE: Waarom zijt ge er dan niet aan begonnen? Toen het nog mogelijk was. Nu zijt ge al buiten jaren.

PAULETTE: Omdat het niet kon. (*gaat zitten*) 20 jaar geleden was 't bijna gelukt. We woonden in de voorstad. Sjiem huis .. schone tuin en een kruidenierswinkel die floreerde. Hij, wou ze ook. Dus ik raakte zwanger. We waren beiden zot van contentement. Ik mocht niets meer doen. Hij nam zelfs een meid in huis die voor de was en de plas zorgde, terwijl ik alleen maar in bed moest liggen en wachten. 4 maand later verloor ik mijn kind. Een miskraam zegden ze .. En ze zeiden me ook dat ik er niet meer moest aandenken om nog kinderen te krijgen... (*dan*) Pascal ging weg. Voorgoed. Ik kon hem niet meer gelukkig maken zei hij. Hem niet meer geven wat hij wou .. een zoon. Nu, heeft hij twee zonen.

BERNICE: Twee zonen?

PAULETTE: Achteraf heb ik geweten dat hij zijn lief in huis gehaald had ... "om te wassen en te plassen". Toen heb ik gezworen dat ik vroeg of laat nog kinderen zou hebben.

MARCELLE: Die er niet zijn. Er zijn toch geen kinderen, zeker.?

PAULETTE: Toch wel. (*wijst naar Yvette*) Daar. Zij zal mij dat kind geven waarop ik gewacht heb.

YVETTE: Paulette wou geen abortus.

BERNICE: En jij?

YVETTE: Ook niet, geloof ik. Weet het zo niet.

BERNICE: Dus tegen jouw wil in.

PAULETTE: Wie zegt dat zij het niet wou?

BERNICE: Uit jouw verhaal kan ik alleen maar concluderen dat jij haar min of meer gedwongen hebt om het niet te laten verdwijnen ..

PAULETTE: Houdt uw mond. Yvette heeft besloten om te bevallen. 't Is haar beslissing.

BERNICE: Omdat jij haar zo ver gekregen hebt. Jij hebt haar dermate mentaal bewerkt dat zij toegaf. Met allerlei smoesjes heb jij je zin doorgedreven .. Tot ze toegaf.

YVETTE: Paulette zal mij wel helpen.

BERNICE: Maar waar zit jouw verstand? Begrijp jij dan niet dat jouw kind niet van jou zal zijn?

YVETTE: Dat is niet waar. Het is mijn kind.

BERNICE: Dat is het niet. Nooit. Jij zal je kind nooit kunnen koesteren zoals zij het zal doen. Jij zult steeds na haar komen.

PAULETTE: Verdomme, genoeg. Als ge tweedracht wilt zaaien dan is uw plaats hier niet. Wat er tussen Yvette en mij afgesproken is gaat niemand aan. Niemand. De anderen hebben hierover niets te vertellen. Zelfs Serge niet.

YVETTE: Serge wordt de peetvader.

BERNICE: Mijn God. Hoe geraffineerd. Wat een combine ..

PAULETTE: Uw plaats is hier niet. Maak dat ge wegkomt. Er uit.

MARCELLE: (*sussend*) Al bij al zal Yvette toch wel weten wat ze doet.

BERNICE: Zal ze dat? Het is hoe je 't bekijkt.

MARCELLE: 't Is haar lijf.

BERNICE: Wie is nu feitelijk de vader? Dat heb je tot nog toe altijd verzwegen.

(*Yvette zwijgt*)

Je gaat toch niet beweren dat je niet weet wie de vader is.

PAULETTE: Het doet er niet toe wie de vader is. We zullen hem niet nodig hebben.

BERNICE: Wé, zeg je. Maar begrijpen jullie dan niet dat ieder kind een vader nodig heeft. Ook dat kind. (*wijst naar Yvette en dan naar de Smoel*) Bekijk hem. Hij heeft ook nooit geweten wie zijn vader was. En zie het resultaat.

PAULETTE: Was zijn moeder dan misschien beter? Ze heeft hem verdomme achtergelaten op 't moment dat hij haar broodnodig had ..

BERNICE: Sukkelaars ....

PAULETTE: Dit kind hier, zal een toekomst hebben. Gegarandeerd. (*wijst naar Smoel*) Hij, heeft nooit een toekomst gehad. En weet ge waarom? Omdat ze hem nooit gewild hebben. Omdat ze hem, vooraleer hij geboren was, niet konden horen of zien. Hem niet konden rieken. Hij was toevallig, een accident. Maar in dit geval zullen WIJ er zijn. Ik, Serge en .. Yvette. En nu wil ik hierover niks meer horen. Niks meer.

SMOEL: (*gaat bij Yvette zitten en legt zijn hoofd op haar buik*) Kind .. kind .. je ... braaf .. Kus ... kusje .. geven.

PAULETTE: Ziet ge dat. Zelfs hij verstaat de dingen die hij nooit gekregen heeft. Gij, met uw groot verstand.

SMOEL: Ikke .. lief zijn .. voor kindje. Gij .. ook lief zijn .. voor kindje. (*kust haar buik*)

YVETTE: Lieve schat. (*kust Smoel*)

PAULETTE: Wie zei hier ook weer dat een zot geen gevoelens heeft?

BERNICE: Dat heb ik nooit gezegd.

PAULETTE: En ik heb dat ook nooit beweerd.

MARCELLE: 't Zou voor iedereen beter zijn moesten we hierover minder praten. Gewoon afwachten en alles de tijd geven. Het zal zichzelf wel oplossen. De kleine bemoeit zich daar nooit mee. Da's de slimste.

PAULETTE: Voor hem zijn er geen problemen. Die zijn er nooit geweest.

BERNICE: Omdat hij intelligent is. *(dan)* Vanaf het eerste ogenblik dat ik hem ontmoette wist ik het. Totaal vertwijfeld, helemaal alleen stond hij in de gang toen ze mij binnenbrachten. 's Anderendaags kwam hij in mijn kamer met bloemen die hij stiekem uit de tuin van de instelling geplukt had. En hij bleef naar mij kijken. Wezenloos .. met vraagtekens in zijn ogen. Drie uur later zat hij er nog .. met diezelfde blik, smekend om een woord .. En toen ik mijn hand naar hem uitstak kwam hij van die stoel, schoorvoetend, stap voor stap, in de richting van mijn bed .. En hij kustte me. Niet brutaal, maar teder en zacht .. zoals nu .. en dan ging hij weg. Een half uur later was hij er terug .. de handen vol met nieuwe bloemen .. en zonder één woord te zeggen, strooide hij ze, over mijn bed .. *(dan)* Met harde dwang hebben ze hem uit mijn kamer gesleurd .. Drie dagen lang zat hij in de isoleercel. En toen ik in de gang liep .. hoorde ik hem huilen als een jong beest op zoek naar zijn moeder .. Toen wist ik dat ik hem nooit zou achterlaten.

SMOEL: *(met reuzengrote passen)* Duim .. duim .. nu?

BERNICE: Vanavond schat..

MARCELLE: Ik ken ook verhaaltjes..

(Smoel knikt)

Er was eens een meisje, die van zichzelf dacht dat ze heel mooi was. En ze had een vriend die haar vertelde wat ze graag hoorde .. En toen de zon opging liepen ze langs het water van de zee ... en hij droeg haar met beide handen door de wind .. Ze zagen alleen mekaar .. en ze dachten dat ze alleen op de wereld waren .. Ze zagen de kinderen niet die naar hen verlangden. En ze hoorden de kinderstemmen niet die hun naam riepen .. Dan, sloeg de bliksem in ... Dwars door het hart van de jongen en het meisje .. En het meisje bluste gretig de brand .. tot ze dronken was en geen vriend meer zag .. geen zon meer zag en de kinderstemmen verdwenen waren .. En ze stierf .. zonder dat ze geleefd had ... Alleen .. moederziel alleen .. en haar hart blijft nu rondwalen..

SMOEL: Gij?

MARCELLE: *(knikt)* Lang geleden ..

SMOEL: Elkaar graag zien. Geen ruzie maken .. Allemaal gelukkig zijn.

(In de verte klinkt muziek ..)

PAULETTE: Voila. Daar zijn ze er mee. 't Heeft lang geduurd.

BERNICE: Zeven uur. Het Lunapark gaat terug van start ..

PAULETTE: Nog vijf dagen en het feest is weeral voorbij voor een jaar.

SMOEL: Feestvieren. Wij .. voor Yvette .. kom.

(Smoel springt recht en neemt een paar stokken en slaat hard op een emmer. Dan gebiedt hij hen te dansen .. harder en harder slaat hij op de emmer. Ze staan recht en beginnen te dansen op het ritme van de roffel. In de verte hoort men de muziek die het ritme van de roffel volgt. Paulette steekt een paar petroleumlampen aan. De schaduw van de dansers weerkaatst in het licht ..)

Kinderen .. altijd welkom.

(Smoel roffelt verder en zingt onverstaanbaar mee met de muziek. Ze gaan zitten terwijl hij centraal staat. Abrupt stopt hij .. de muziek vervaagt .. Hij wijst naar Yvette) Ikke .. broer hebben. *(brult)* BROER... Van mij..

PAULETTE: Kalm jongen. Zet u nu maar neer en rust een beetje dat ge niet bezweet

raakt.

YVETTE: Gij zult zijn broer zijn. Beloofd.

BERNICE: Dat kind zal geen betere kunnen dromen.

YVETTE: Ik weet het.

BERNICE: Hij is zo spontaan. Liefhebben is voor hem doodnormaal. Hij houdt van iedereen. Zélfs van Serge.

PAULETTE: Die is nog zo kwaad niet.

BERNICE: Alleen grof en vulgair.

PAULETTE: 't Is voor hem ook niet gemakkelijk weet ge. Voor 't zelfde geld had hij ons hier nooit binnen gepakt. 't Was voor hem misschien makkelijker geweest om alleen te blijven.

BERNICE: Mogelijk.

PAULETTE: Ge moet hem alleen maar een beetje meer tijd geven.

BERNICE: Na al die tijd is zijn krediet opgebruikt.

MARCELLE: Paulette heeft gelijk. Ge kunt niet zeggen dat hij ons hier weg wil.

YVETTE: En hij houdt van dit kind. Da's voor mij het belangrijkste. *(naar Smoel wijzend)* Zelfs voor hem gaat hij door een vuur.

BERNICE: Maar hij laat het niet merken.

PAULETTE: 't Is nu genoeg geweest. *(tot Smoel)* Ga eens kijken of er nog hout is .. Met al dat water dat de laatste tijd gevallen is, is 't 's avonds nogal aan de killige kant. 't Zal voor Yvette ook beter zijn, als er vuur is. *(tot Smoel)* Serge heeft de houtbrander achter de barak gezet.

(Serge, L'indien en Grandeur komen op ..)

SERGE: Drieduizend ballen hebben we voor dat koper gekregen. Drieduizend ballen. En zonder dat hij er naar gekeken had. Is 't niet waar Indien? En terwijl ik met die gast stond te discuten over de prijs, heeft hij hier *(op Indien)* nog een deel achterover kunnen slaan, zodat we al reserve hebben. *(lacht)* 't Was Godverdomme een onnozele kloot. Te stom om te helpen donderen. Is 't niet waar Indien? Zeg dat 't waar is.

L'INDIEN: Zo is 't gegaan. Echt waar.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSSENS**
Voor de juiste keuze